

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/300/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112236093
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4112236093.26

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou v spore žalobcov: 1) V. O., nar. XX.XX.XXXX, K. XX, X., 2) Ing. R. O., nar. XX.XX.XXXX, K. XX, Nitra, obaja pr. zast. JUDr. Kamilom Bereseckým, advokátom, Farská 33, Nitra proti žalovaným: 1) G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, X., 2) U. F., nar. XX.XX.XXXX, K. XX, X., obaja pr. zast. JUDr. Petrom Timkom, advokátom, Štefánikova trieda 6, Nitra, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 3 862,33 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 3 862,33 eur od 13.06.2012 do zaplataenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu zamietá.

III. Žalobcom v 1. a 2. rade priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne v rozsahu 80,98 %. O výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

IV. Štát má právo na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne v rozsahu 9,51 % trov konania.

V. Štát má právo na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne v rozsahu 90,49 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 18.10.2012 domáhali od žalovaných zaplataenia sumy 4 100 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody, ktorá im vznikla spadnutím múrika, ktorý rozdeľoval ich pozemky. Na základe dohody strán sporu žalovaní zabezpečili stavbu múrika stavebníkmi - murármi, ktorí ho na hranici pozemkov postavili. Dňa 12.06.2012 múrik spadol, podľa žalobcov sa tak stalo z dôvodu, že žalovaní navozili zeminu medzi ich dom a samotný múrik, zemina vytvárala tlak na múrik a ten nakoniec spadol. Žalobcovia žalovaných upozorňovali, aby zeminu nenavážali, dali ju preč a navrhli im, aby sa zemina odhádzala. Tento múrik mal byť iba deliacim múrikom a nemal slúžiť na iný účel. Viackrát im povedali, že to môže spadnúť, ale oni s tým nič neurobili. Z dôvodu pádu múrika im vznikla škoda v celkovej sume 4 100 eur, z toho na osobnom motorovom vozidle zn. OPEL EČ: NR 470 EN v sume 1 200 eur, na bicykli v sume 100 eur, na tujách v sume 800 eur a likvidáciou stavebného odpadu v sume 2 000 eur. K žalobe predložili znalecký posudok č. 161/2012 zo dňa 04.07.2012, vyhotovený Ing. Ľubomírom Rajnohom, z ktorého záveru vyplýva, že deliaca stena nebola konštrukčne a stavebne riešená a dimenzovaná pre funkciu oporného múra a jej funkcia bola jednoznačne iba deliaca. Okrem toho predložili doklady o zakúpení náhradných dielov na vozidlo - kúpnu zmluvu zo dňa 29.10.2012,

fakt. č. 19/2012 na sumu 400 eur za opravu vozidla, doklad o zakúpení náhradných dielov na bicykel ako aj faktúru spoločnosti FESTAV, s.r.o. za likvidáciu odpadu na sumu 2000 eur.

2. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe uviedli, že spadnutý múrik mal hospodársku funkciu opornej bariéry a nie deliacu funkciu. V dôsledku svahovitého terénu sa žalovaný v 1. rade a žalobca v 1. rade dohodli, že dajú zhotoviť múrik. Žalovaný v 1. rade oslovil skupinu robotníkov, ktorá u neho pracovala a tí nakoniec múr postavili a obe strany vyplatili na polovicu majstrovi peniaze. Materiál mali dodať objednávateľia. K zrúteniu múriku došlo v príčinnej súvislosti s vyššou mocou, bez zavinenia na strane žalovaných. Zemina prirodzene pracuje, nejedná sa o homogénny a nehybný monolit, ale o štruktúru, ktorá v dôsledku klimatických vplyvov vytvára tlak na okolie. V kombinácii so svahovitým terénom nemožno posúvanie a tlaky zeminy považovať za nič výnimočné, pretože je to neovplyvniteľný proces. Spochybnili zákonnosť žalobcami predloženého znaleckého posudku a rozporovali výšku uplatneného nároku, pretože podľa nich žalobcovia nepredložili dôkazy o skutočnej škode. Zároveň uviedli, že žalovaným nie je zrejmé, akú povinnosť porušili. Nie sú v tomto spore pasívne vecne legitimovaní, pretože žalobcovia sa mali obrátiť so svojim nárokom na zhotoviteľa múriku.

3. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinnými dôkazmi, a to najmä: výpismi z LV č. XXXX, XXXX pre kat. úz. Párovské Háje, znaleckým posudkom Ing. Ľubomíra Rajnohu č. 161/2012, dokladmi o kúpe náhradných dielov, zápisnicou z obhliadky, znaleckým posudkom Ing. Tomáša Vargu, PhD. č. 12/2014 zo dňa 02.10.2014, Ing. Josefa Veverku č. 60/2015 zo dňa 11.06.2015, rozsiahlou fotodokumentáciou a s prihladnutím na vyjadrenia strán sporu a výpovede svedkov zistil tento skutkový a právny stav.

4. Žalobca v 1. rade v konaní uviedol, že žalovaní začali navážať zeminu asi mesiac predtým, ako múr spadol, a to z dôvodu, že si chceli upraviť terén. Keď múrik spadol, kontaktoval žalovaných, aby zeminu odstránili; sami dobre videli, čo sa stalo. Na postavenie múrika sa použili tvárnice žalovaných. V čase, keď múrik spadol, zem bola navezená do výšky 1,60 m.

5. Z výpovede žalovaného v 1. rade vyplýva, že sa necíti byť zodpovedný za pád múrika, podľa neho to mohol spôsobiť dážď alebo parkovanie žalobcov pri múriku s ich ťažkým autom. Bol v domnení, že múrik má opornú funkciu. Múr staval p. Z., ktorý u neho robil aj iné dokončovacie práce, či sa múr odizoloval, nevedel žalovaný v 1. rade uviesť.

6. Žalovaná v 2. rade uviedla, že súhlasili s výstavbou múrika, terén bol svahovitý, oni v čase, keď sa múr staval, v dome ešte nebývali, bol len v štádiu hrubej stavby. Oni s manželom nemali potrebu postaviť múr, ale aby ich zem nepadala k žalobcom, súhlasili so stavbou. Do domu sa nasťahovali pred Vianocami roku 2011. V apríli 2012 ju žalobca v 1. rade oslovil, že sa niečo deje a ona zbadala, že vrchná časť tvárnic sa naklonila na ich stranu 10 cm. Nepredpokladala ale, že múr padne. Žalobca v 1. rade dal medzi múrik a zeminu fóliu, aby múrik nevlhol. So žalobcami hovorila o tom, že treba múr rozobrať a postaviť ho nanovo. Potom prišli v júni 2012 dažďe a múrik nakoniec spadol. Videla tú hrôzu - tvárnice sa oddelili a poškodili auto, bicykel, tuje boli zasypané zeminou. Či boli poškodené alebo zlomené, nevedela uviesť. Potom volala susedov, vtedy bola ochotná prispieť na auto a bicykel ako aj na časť nákladov na odvoz zeme. Povedala, že podľa nej 2 000 eur za odvoz je veľa. Jej syn aj chcel pomôcť s odstránením múrika, ale žalobcovia odmietli. Podľa nej tuje poškodil až bager, ktorý naberal suť a zeminu.

7. Z výpovede svedka p. Jozefa Lazara vyplýva, že ho kontaktoval žalovaný v 1. rade a požiadal ho, aby postavil múr. Okrem toho robil pri dome pre neho aj iné práce. Stavbu múrika konzultoval s obaja stranami, neizoloval ho, pretože taká požiadavka nebola. Po stavbe zeminu prisypali, ale nezasypaných zostalo 4 - 5 radov. Účelom múrika bolo zabráneniu padania zeminy, ktorú tam po jeho stavbe aj nasypali.

8. Svedok Ing. E. J. uviedol, že časť múrika bola do výšky 2 m a od záhradného domčeka do výšky 1 m. Žalobcovia mali zo svojej strany vysadené tuje a žalovaní po postavení múrika tam mali zeminu asi 10 -20 cm. Postupne naviezli zeminu až do výšky 1,80 m. Mal vedomosť o tom, že ich žalobca upozorňoval, aby tú zeminu nenavážali. Čo sa týka tují, žalobcovia ich tam mali 30, mohli byť od 40 cm do 75 cm. Tuje po poškodení neboli schopné čerpať vodu, boli uvädnuté, pretrhli sa na nich pletivá. Cena tuje pri kúpe bola 15 eur, to mu povedali žalobcovia. Tuje boli zasypané až dovtedy, kým sa nezačali odpratávacie práce, pri ktorých bol spolu so žalobcom. Robila to firma, bol tam malý bager a nakladalo sa to do kontajnera. Tuje tam boli 2 roky.

9. Svedkyňa F. Y. ako suseda strán sporu uviedla, že múr bol zo strany žalovaných zasypaný najskôr 30-40 cm a potom sa zemina zvyšovala. Sama videla žalovanú, ako tam zem navážala a zarovnávala terén ako aj to, že jej žalobca povedal, aby to nerobila.

10. Svedok Ing. O. L. uviedol, že bol na návšteve u žalobcov, keď múr spadol. Chodieval k nim často a vie, že zemina bola zo strany susedov prisýpaná. Vtedy sa so žalobcom aj rozprávali, čo robiť, aby prípadne múrik nespadol. Vedel o tom, že žalobca žalovaných upozorňoval, aby tam zem nedávali, nech ju dajú preč. Na pozemku mali žalobcovia vysadené tuje smaragd, 30 ks. Sadil ich spolu so žalobcom, vtedy mali asi 30-40 cm a potvrdil, že 1 kus stál 15 eur. Vysádzali sa v roku 2010. Tuje boli asi po 3 týždňoch od pádu múrika zničené, zlisované a postupne schli.

11. Svedok Ing. Y. O. navštevoval žalobcov a potvrdil, že pôvodne bol múrik zavezený zemou asi 20 až 30 cm a postupne až do výšky 1,80 m.

12. Svedok Ing. X. R. potvrdil, že pôvodne bol múrik zavezený zemou asi 20 až 30 cm a postupne bolo vidieť z múrika len asi 10 cm, ostatná časť bola zavezená zeminou. Išlo o deliaci múrik, lebo bol postavený len z 10 cm betónových tvárníc.

13. Svedok O. G. sa vyjadril k tomu, že podľa neho nie je najlepšie riešenie, ak nie je múr vonkajšieho oplatenia pevne spojený s bočným múrom.

14. Svedkyňa U. F. nemala vedomosť o tom, že by žalobca dohovárať žalovaným, aby tam nenavážali zeminu. Nevedela ani o tom, že by sa upravoval terén smerom k pozemku žalobcov.

15. Svedok E. F. potvrdil, že múrik bol zavezený do výšky 1,70 m, ale nikto z ich rodiny k múriku zeminu nevozil. Keď tam sial so žalovanou trávu, vtedy žalobca volal, že múr spadne. Bol doma, keď sa múr zrútil. Pred postavením múrika terén rovný nemali, účelom múrika bolo práve vyrovnať terén tak, aby bol rovný.

16. Svedkovia O. F., Z. F., Z. H., K. K. pracovali na stavbe žalovaných, ale nepamätajú si na múrik, robili tam schody, chodníky.

17. Znaleckým posudkom Ing. Tomáša Vargu, PhD. č. 12/2014 zo dňa 02.10.2014 bolo zistené, že žalovaní na svojej parcele začali navážať hlinu až do výšky 1,5 m nad terén parcely žalobcov. Vyrovnávali si terén okolo domu. Zhotoviteľ nemal statický výpočet, postupoval len podľa skúseností. Ak malo ísť o oporný múr, mal byť podľa jeho záverov vykonaný statický výpočet. Stavebná konštrukcia bola postavená ako oplatenie, tým, že sa prisypalo zeminou, začalo mať funkciu oporného múra. Po dažďoch sa škára medzi oplatením a prisýpanou zeminou naplnila zrejme vsiaknutou vodou, ktorá pre nepriepustnosť zeminy a absencie drenáže nemala kde uniknúť. To vyvolalo na oplatenie zvýšený bočný tlak, čo viedlo k jeho náhlemu zrúteniu. Zaparkované motorové vozidlo nemalo vplyv na pád múrika.

18. Znaleckým posudkom Ing. Josefa Veverku č. 60/2015 zo dňa 11.06.2015 bola škoda na motorovom vozidle vyčíslená na sumu 1 390 eur, na bicykli na sumu 49 eur. Náklady na opravu vozidla (uviedenie do pôvodného stavu) by boli výrazne vyššie ako bola hodnota vozidla pred poškodením, preto došlo podľa znalca k tzv. totálnej škode, kedy nie je ekonomické nechať poškodené vozidlo opravovať. Vzniknutá škoda mala byť likvidovaná ako totálna škoda, tj. v sume 1 390 eur. Výška škody vzniknutá poškodením vozidla pádom múrika bola podľa znalca 1 390 eur, preto z technického hľadiska nie je podstatné, na čo poškodený využil sumu 1 200 eur, opravu v celom rozsahu poškodenia žalobca nevykonával. Uvedené znalec potvrdil aj v rámci svojej výpovede, tj. že v znaleckom posudku vychádzal z rozsahu poškodenia vozidla. Cena bola vyčíslená aj s DPH a postupoval podľa platných predpisov a dospel k záveru, že v tomto prípade ide o totálnu škodu, pričom nie je podstatné, či vozidlo bolo opravené alebo zostalo v poškodenom stave. Škoda na vozidle vznikla aj v prípade, ak opravené nebolo.

19. Žalovaní namietali neurčitost' kúpnej zmluvy zo dňa 29.10.2012, predmetom ktorej boli náhradné diely na auto, faktúru č. 2012008 spoločnosti FESTAV, s.r.o., z dôvodu, že táto spoločnosť nemá v predmete podnikania nakladanie s odpadom ako aj neprímeranosť týchto nákladov a ich nedostatočnú špecifikáciu. Predložili cenové ponuky na odvoz odpadu od spoločnosti ELKAPO s.r.o. a Nitrianske

komunálne služby s.r.o., podľa ktorých sa cena za odvoz pohybuje v sume od 147 eur do 155 eur bez DPH. Zároveň uviedli, že ak žalobcovia považovali oporný múr za neodborne postavený, mali urobiť primerané opatrenie, napr. previazať hlavný múr od cesty s týmto múrom. Tuje podľa žalovaných boli iba ohnuté, nie zlomené a namiesto toho, aby sa sutina okolo tují odstránila šetrne a ručne, žalobcovia objednali po páde múrika ťažký stavebný stroj a ten spôsobil úplné zničenie tují. Preto je sporná príčina škody na tujách. Spochybnili výpovede svedkov - J. a Y., pretože sú v nich rozpory ohľadne spôsobu navážania zeminy. Žalovaní akékoľvek zemné práce robili výlučne skrz estetické úpravy pre príjemné miesto na bývanie. Tvrdili, že je nevyhnutné prihliadnuť na spoluzavinenie žalobcu v 1. rade, ktorý bez ich súhlasu osadil fóliu. Podľa nich nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním žalovaných a zrútením múrika.

20. V konaní bola vykonaná aj obhliadka súdom dňa 05.03.2013, ktorou bolo zistené, že v mieste pôvodného múrika už bol vybudovaný nový plot. Zo strany žalobcov boli popri múriku vysadené pôvodné tuje, vysoké cca. 70 cm, ktoré boli zničené a suché, pretože ich spadnutý múr zasypal. Na pozemku žalovaných bola navezená zemina, ktorá končila cca. 20-30 cm od plotu, bola pomerne sypká, a aj počas obhliadky sa zosypala k múriku. Zemina na pozemku žalovaných bola vo výške 1,80 m nad úrovňou terénu žalobcov.

21. Žalobcovia v priebehu konania navrhli vykonať znalecké dokazovanie ohľadne tují, a to znalcom z odboru záhradníctva, ktorý mal určiť príčinu ich vyschnutia ako aj ich hodnotu. Súd tento dôkaz nevykonal, a to z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania ako aj z dôvodu, že podľa súdu by tento dôkaz v tomto spore nijako nemohol zmeniť skutkové a právne posúdenie uplatneného nároku.

22. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

23. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

24. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

25. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

27. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

28. Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

29. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. , ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v kat. úz Párovské Háje a sú evidované na LV č. XXXX a žalovaní sú bezpodielovými spoluvlastníkmi susediacich pozemkov, ktoré sú spolu s rod. domom so súp. č. XXX evidované na LV č. XXXX. Z výpisov z listov vlastníctva ako aj z výpovedí strán sporu vyplýva, že žalobcovia stavbu svojho rodinného domu so súp. č. XXX začali užívať skôr ako žalovaní. Medzi pozemkami bol postavený v roku 2010 múrik, ktorý sa dňa 12.06.2012 zrútil. Žalobcom z dôvodu pádu múrika vznikla škoda, ktorú si uplatnili voči žalovaným. Žalovaní ale škodu zaplatiť nechceli, pretože tvrdili, že nie so zodpovední za vzniknutú škodu.

33. Žalobcovia sa pôvodne domáhali zaplata sumy 4 100 eur, pričom na pojednávaní, konanom dňa 07.01.2013 vzali žalobu v časti istiny 21,85 eur spolu s príslušenstvom späť, z dôvodu čoho súd konanie v tejto časti zastavil.

34. Následne na pojednávaní, konanom dňa 01.10.2018 navrhli žalobcovia pripustenie zmeny žaloby, s to s poukazom na vyjadrenie znalca ohľadne výšky škody na motorovom vozidle. Súd pripustil zmenu žalobného návrhu v časti uplatneného nároku titulom náhrady škody na sumu 4 268,15 eur spolu s príslušenstvom.

35. Súd na základe vykonaného dokazovania konštatuje, že konštrukcia zodpovednosti za škodu v občianskom práve patrí k tým inštitútom, ktoré sú zásadne dotvárané jednak teóriou a tak isto vydanou judikatúrou. V tejto súvislosti súd konštatuje, že napriek tomu, že zákon výslovne neuvádza predpoklady zodpovednosti za škodu, tieto sú definované právnou teóriou a ich obsah je potom následne doplňovaný súdnou praxou. V danom prípade medzi takéto základné predpoklady občianskoprávnej zodpovednosti patrí porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi a prípadne aj zavinenie.

36. V tejto súvislosti súd uvádza, že protiprávny úkon sa skladá zo samotnej protiprávnosti a z úkonu, pričom protiprávnosť úkonu je charakterizovaná ako rozpor s objektívnym právom teda právnym poriadkom ako jednotnou kategóriou. Protiprávnosť môže byť výsledkom činnosti fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá spočíva buď v konaní alebo v opomenutí. Takýto úkon musí byť kvalifikovaný ako protiprávny a požaduje sa, aby bolo porušením právnej povinnosti, ktorá bola určitému subjektu uložená. Právna povinnosť vyplýva buď priamo z právnych predpisov alebo zo zmluvy alebo z iných právnych skutočností. Rozpor právneho úkonu s právnym predpisom je daný nielen tam, kde tento úkon priamo právne predpisy porušuje, ale aj tam, kde právne predpisy obchádza. Protiprávnosť úkonu sa teda nedá predpokladať a poškodený má povinnosť túto v spore preukázať.

37. Vzhľadom k tomu, že spôsobenie škody je spoločensky nežiaduci jav, Občiansky zákonník kladie dôraz na predchádzanie škôd a teda na prevenciu. Takáto generálna prevenčná povinnosť je vyjadrená v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a na životnom prostredí. Táto všeobecná prevenčná povinnosť je záväznou právnou povinnosťou a jej nedodržanie je treba vykladať tak, že sa jedná o chovanie, ktoré je v rozpore s právom a je teda chovaním protiprávnym. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka upravuje pre každého povinnosť zachovávať taký stupeň opatrnosti, ktorý možno od neho vzhľadom na konkrétne časové a miestne situácie rozumne požadovať a ktorý je spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vzniku škôd na živote, zdraví či majetku.

38. V prejednávanej veci však súd dospel k záveru, že takéto protiprávne konanie zo strany žalovaných bolo v konaní preukázané. Žalovaní nedodržali prevenčnú povinnosť ustanovenú v § 415 Občianskeho zákonníka, a to tým, že múrik zasypali zemou, v dôsledku čoho spadol a spôsobil škodu na strane žalobcov. Z vykonaného dokazovania, hlavne z výpovede svedkov - p. Z. ako zhotoviteľa múrika, p. J., p. L., p. R. a p. Y., mal súd preukázané, že pôvodný múrik bol zasypaný zemou tak, že zostali nezasypané 4 - 5 radov betónových tvárnic, tj. múrik bol zasypaný len do výšky cca. 40, max. 50 cm. Z fotodokumentácie, ktorá je súčasťou spisu, ako aj s výpovedí svedkov, ale hlavne aj zo zápisnice z obhliadky vyplýva, že v roku 2012 bol múrik zasypaný zemou až do výšky 1,80 m. Zároveň súd poukazuje na to, že žalovaní vedeli, že múrik je bez izolácie ako aj to, že je postavený z betónových tvárnic o šírke 15 cm, ktoré sami dodali zhotoviteľovi diela. V konaní bolo preukázané, že k navezeniu zeminy došlo priamo žalovanými, a to bez rozdielu toho, akým spôsobom ju naviezli. V tomto smere súd poukazuje na fotografie (č. I. 37 až 40), z ktorých je zrejmé, že žalobcovia v rodinnom dome už v čase stavby múrika bývali a žalovaní aj keď už mali dom postavený, nemali vykonané žiadne terénne úpravy. Medzi pozemkami strán sporu bol pôvodne plot, ktorý pozostával z betónových stĺpov a pletiva (foto z č. I.

41), kde vidieť presne výškový rozdiel medzi oboma stavbami ako aj samotný zvlnený terén, ktorý sa zvažuje od žalovaných smerom k žalobcom. Žalovaní po postavení múrika v roku 2010 asi do polovice dĺžky svojho domu postupne zaviezli terén zemou, vybudovali výlučne na svojom pozemku popri dome oporný múrik (foto č. I. 37), za ktorým sa terén znížil do výšky, ktorá reálne existovala aj v čase začatia výstavby múrika v prednej časti pozemku. Žalovaní boli žalobcami potom, čo naviezli zeminu k múru, upozornení na to, aby ju odstránili, ale uvedené upozornenia zostali bez odozvy a ani nie mesiac potom, keď nastalo daždivé počasie, múrik spadol a spôsobil im škodu.

39. Bezprostrednou príčinou spadnutia múrika podľa znaleckého posudku č. 12/2014 bol bočný tlak zo strany žalovaných prisypanou zeminou, kedy sa škára medzi oplotením a prisypanou zeminou naplnila vsiaknutou vodou, ktorá nemala kde vzhľadom na nepriepustnosť zeminy a absenciu drenáže uniknúť. V tomto smere súd zdôrazňuje, že i keď k stavbe múrika došlo po vzájomnej dohode strán sporu, práve žalovaní mali byť tými, ktorí mali byť obozretní v tomto smere; mali trvať na tom (v prípade, ak mal mať múrik funkciu oporného múru), aby bol dostatočne z ich strany izolovaný a aby bola vybudovaná drenáž. Vedeli, aký terén popri dome majú žalobcovia a muselo im byť zrejmé, že zo strany žalobcov nebude už múrik zasypávaný zeminou, nakoľko oni už v čase jeho výstavby mali vykonané terénne úpravy okolo domu. Na základe toho súd dospel k záveru, že práve žalovaní porušili prevenčnú povinnosť, vyjadrenú v § 415 Občianskeho zákonníka, keď sa spoliehali na to, že múr je postavený ako oporný a nie tak ako tvrdili žalobcovia, že ide len o deliaci múrik. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia po páde múrika dali vyhotoviť nový múrik, ktorý už mal funkciu oporného múru, nakoľko bol na jeho stavbu použitý materiál, ktorý spĺňal parametre danej stavbe aj po technickej stránke. Ak aj žalovaní v priebehu konania poukázali na to, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť tým, že nepreviazal stavbu predného plotu s bočným plotom, súd na toto tvrdenie neprihliadol, pretože z vykonaného dokazovania toto porušenie nevyplývalo a nebolo preukázané, že by práve takéto previazanie zabránilo, resp. mohlo zabrániť pádu múrika. Žalobcovia od začiatku tvrdili, čo bolo preukázané aj výpoveďami svedkov (p. J., L.), že múrik mal mať len funkciu deliacu, a nie opornú. V čase jeho postavenia bol zo strany žalovaných prisypaný len do takej výšky, aká je zobrazená na už vyššie spomínanej fotodokumentácii. Žalobcovia svoje motorové vozidlo ako aj bicykel parkovali na svojom dvore, tak ako to bolo obvyklé. Po stavbe múrika a vykonaní všetkých stavebných úprav okolo domu ako napr. uloženie zámkovej dlažby, žalobcovia vysadili popri múriku 30 ks tují, ktoré tam boli asi 2 roky. Išlo o tuje smaragd, toto tvrdenie má súd preukázané z výpovede žalobcov, svedka p. Práznovského ako aj z fotografií (napr. z č. I. 39). Nemožno predsa od žalobcov spravodlivo požadovať, aby pre nezodpovedné a protiprávne počínanie si žalovaných ako vlastníkov susednej nehnuteľnosti, nemohli svoj dvor využívať na parkovanie motorového vozidla, čo by inak znamenalo nezákonné obmedzovanie ich vlastníckeho oprávnenia. Žalobcovia by boli tak z dlhodobého hľadiska vylúčení bez zákonného dôvodu z užívania svojho vlastníctva. Žalobcovia teda neporušili právnu povinnosť, preto nemožno uznať ich spoluzavinenie na spôsobenej škode. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že potom, čo zaviezli žalovaní múrik zeminou, upozorňovali ich žalobcovia na to, aby urobili potrebné opatrenia. O upozornení mal okrem žalovaných vedomosť aj ich syn Jakub F., ktorý tu uviedol priamo vo svojej výpovedi.

40. V danom prípade bolo v konaní teda jednoznačne preukázané, že žalovaní nespĺnili prevenčnú povinnosť, teda ich konanie je potrebné kvalifikovať ako úkon protiprávny. Ako vlastníci nehnuteľností pri výkone svojho vlastníckeho práva porušili povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku. Túto povinnosť porušili tým, že neurobili vhodné opatrenia na zamedzenie zosuvu zeminy, a to napriek tomu, že boli zo strany žalobcov na túto skutočnosť upozorňovaní. Takéto opatrenie mohli vykonať vhodnou úpravou terénu, odkopáním zeme od múrika a prípadne aj vybudovaním už spomínanej chýbajúcej drenáže.

41. Ďalším nevyhnutným atribútom pri skúmaní práva na zodpovednosť za škodu je vznik škody, ktorá je predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti. Pojem škody je definovaný tak, že sa jedná o majetkovú ujmu, teda ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného. Takáto majetková ujma musí existovať a musí byť vyjadriteľná v peniazoch.

42. Ďalším atribútom prípadnej zodpovednosti za náhradu škody je aj jednoznačné zistenie existencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vzniknutou škodou ako dôležitým predpokladom pre vznik zodpovednosti za škodu. Takéto zistenie príčinnej súvislosti znamená, že je treba z celého reťazca všeobecných príčin vysledovať len príčiny a následky, ktoré sú dôležité pre zodpovednosť za škodu. Je potrebné zistiť, či bola spôsobená škoda v zmysle občianskeho práva

a potom je potrebné zisťovať existenciu príčiny tejto škody. Takýmito skutočnosťami teda príčinami môže byť protiprávny úkon určitým spôsobom kvalifikovaný ako škodová udalosť. Súd teda v konaní zisťuje, či vzhľadom ku konkrétnej škode niektorá z týchto skutočností je príčinou vzniku škody a či táto skutočnosť škodu aj spôsobila. Táto príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená, ale musí byť aj bezpečne preukázaná, pričom povinnosť tvrdenia a teda bremeno tvrdenia a dôkazná povinnosť a teda dôkazné bremeno v civilnom procese zaťažuje v zásade žalobcu. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezprostredný a bezpečne preukázaný. Samotná škoda ani samotné porušenie právnej povinnosti teda ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a k tomu korelujúce právo na jej náhradu. Príčinnú súvislosť taktiež nemožno zamieňať iba s časovou nadväznosťou a súvislosťou, teda musí sa jednať o takú skutočnosť, bez ktorej by ku škodlivému následku nedošlo a teda musí byť v konaní preukázané, že škoda by nenastala bez tejto príčiny.

43. Súd konštatuje, že v danej sporovej veci otázka príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou zo strany žalobcu bola bezpečne preukázaná. Je teda zrejmé, že pokiaľ by žalovaní dodržali všeobecnú prevenčnú povinnosť (nezaviezli by múrik zeminou do výšky 1,5 m nad terén parcely žalobcov) alebo by urobili také opatrenia, ktoré by nespôsobili pád múrika (odkopanie zeme po tom, čo boli na to upozornení, pričom aj sami mali vedomosť o tom, že tvárnice sa naklonili smerom k žalobcom), nebolo by k škodnej udalosti došlo. Vzhľadom k tomu, že občiansko-právna zodpovednosť ja založená na princípe zodpovednosti za predpokladané teda prezumované nedbanlivostné zavinenie, žalovaní v konaní nijakým spôsobom nepreukázali, že sa v danom prípade zbavili zodpovedností preukázaním toho, že škodu nezavinili.

44. Na strane žalovaných sú tak naplnené všetky predpoklady zodpovednosti za spôsobenú škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, teda škoda vzniknutá na osobnom motorovom vozidle, bicykli, tujách a finančné prostriedky vynaložené na likvidáciu odpadu, je následkom protiprávneho úkonu žalovaných, ktorý je s ňou v priamej príčinnej súvislosti.

45. Čo sa týka samotnej výšky škody, súd mal v konaní preukázané, že na motorovom vozidle vznikla škoda vo výške 1 390 eur, v tomto smere sa súd stotožnil so záverom znaleckého posudku č. 60/2015 Ing. E. Veverku, ktorý bol v konaní ustanovený ako znalec z dôvodu, aby určil výšku škody, ktorá vznikla žalobcom na motorovom vozidle značky Opel, EČ: NR XXX EN. Tým, že náklady na opravu vozidla, tj. jeho uvedenie do pôvodného stavu pred jeho poškodením (7 308 eur) by boli výrazne vyššie ako bola hodnota vozidla bezprostredne pred jeho poškodením (1 840 eur), došlo poškodením vozidla k tzv. totálnej škode, ktorú vyčíslil znalec na sumu 1 390 eur.

46. Súd napriek tomu, že žalobcovia zmenili žalobu v časti výšky škody, vyčíslenej predmetným znaleckým posudkom Ing. Veverku, zo sumy 1 200 eur na sumu 1390 eur, vzhľadom na vnesenú námietku premlčania žalovaných, priznal žalobcom len sumu 1 200 eur. Súd má za to, že námietka premlčania je dôvodná, pretože k zmene žaloby v časti náhrady škody na motorovom vozidle došlo až po uplynutí všeobecnej premlčacej doby. Súd neprihliadol na námietky žalovaných k vyčísleniu škody na vozidle ustanoveným znalcom, nakoľko tvrdenia žalovaní žiadnym spôsobom nepreukázali, z dôvodu čoho neunesli v tomto smere dôkazné bremeno. Napriek tomu, že žalovaní pôvodne navrhli vypracovanie odborného vyjadrenia k výške skutočnej škody na motorovom vozidle, nakoniec od tohto dôkazu v rámci posledného pojednávania ustúpili a netrvali na vykonaní tohto dôkazu.

47. Pokiaľ ide o výšku škody na bicykli, tá bola znalcom Ing. Veverkom vyčíslená v znaleckom posudku č. 60/2015 na sumu 49 eur. Súd s poukazom na vykonané dokazovanie, ktorým bolo preukázané, že došlo k poškodeniu bicykla (výmena kolesa, bowdenu a jeho koncovky, lanka) v sume 49 eur, žalobcom priznal predmetnú sumu.

48. Ďalšia škoda vznikla žalobcom na tujách, ktoré boli vysadené v roku 2010 popri múriku. Súd považuje za preukázané, že pádom múrika boli tuje zasypané a až do odvozu zeminy a stavebnej sute s nimi nebolo manipulované. Z obhliadky na mieste samom, ktorú súd vykonal dňa 05.03.2013, je zrejmé, že sa tam nachádzali pôvodné tuje vo výške cca. 70 cm, ktoré boli zasadené vo vzdialenosti 50 cm. Tieto rastliny boli v čase obhliadky zničené a suché, z čoho súd vyvodil záver, že žalobcom vznikla škoda. Na tomto mieste súd uvádza, že i keď žalovaní tvrdia, že k ich poškodeniu došlo použitím bágru, ktorý odpratával odpad z múrika, tieto tvrdenia sú v rozpore s vykonaným dokazovaním. Súd má k dispozícii fotografie, z ktorých vyplýva, že tuje boli po páde zasypané (foto z č. I. 38, 86 - 90) pár týždňov ako

aj to, že pri odvoze odpadu a zeminy bager postupoval šetrne a opatrne tak, aby tuje nezničil. Aj keď boli možno podľa toho, čo videli žalovaní, tuje po vyslobodení spod stavebnej suty a zeminy len ohnuté, neboli schopné regenerácie; práve preto vyschli, čo nie je možné účinne poprieť. V konečnom dôsledku príčinou vyschnutia drevín musel byť práve pád múrika, v dôsledku čoho preukázateľne na tuje padli časti betónových tvárnic a zemina, ktorá ich úplne zasypala. I keď súd nevykonal znalecký posudok na určenie príčiny vyschnutia tují, mal za to, že tak ako bolo konštatované v rámci obhliadky, tieto boli zničené a vyschli. Dôvodom boli práve aj tie skutočnosti, že v rokoch 2011-2012 boli mimoriadne horúce letá a bolo málo vlhky. Sucho a teplo spolu s pôsobením ďalších negatívnych vplyvov (zasypanie tují) určite zanechalo svoje negatívne stopy na kondícii predmetných tují, pre ktoré nakoniec vyschli. V tomto smere sa súd odvoláva na rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/62/2016, v ktorom bol okrem iného i ustanovený znalec z odboru poľnohospodárstva odvetvie rastlinná produkcia všeobecná a špeciálna a záhradníctvo Doc. Ing. Kamil Hudec, PhD. Jeho úlohou bolo vyčíslieť spôsobenú škodu, ktorá vznikla vyschnutím tují pre poškodeného. Výšku spôsobenej škody na tujách smaragd určil znalec sumou vo výške 32 eur za kus. Žalobcovia predložili v konaní aj potvrdenie od spoločnosti RR-Servis s.r.o, Veľký Cetín, z ktorého má súd potvrdené, že cena tuje Smaragd 70 cm sa pohybovala v roku 2010 v rozpätí 14-16 eur/ks a v roku 2012 cena tuje 80-90 cm bola v sume 26-27 eur/ks. Žalovaní tieto potvrdenia žiadnym spôsobom nepopreli, preto z nich súd vychádzal pri určení výšky škody na tujách. Žalobcami predložený dôkaz o cene tují inak zodpovedá aj vyššie uvedenej cene, ktorú aj keď nešlo o rovnaký prípad, určil znalec vo výške 32 eur. Žalobcovia si titulom náhrady škody na drevinách - tujách, uplatnili sumu 800 eur, čo je v prepočte 26,66 eur za 1 ks. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané (výpoveď žalobcov, svedkov J., L.), že žalobcovia mali zasadených 30 ks tují. Z fotografií, ktoré súdu predložili strany sporu vyplýva, že pádom múrika neboli ale poškodené všetky tuje. Konkrétne z foto na č. l. 38, 86 a 87 súd zistil, že nebolo poškodených 7 ks tují. Tieto neboli žiadnym spôsobom v dôsledku spadnutia múrika ani ohnuté, ani zasypané, tj. nevznikla na nich žiadna škoda. Z uvedeného dôvodu súd titulom škody na drevinách žalobcom priznal len sumu 613,33 eur, a to za 23 zničených tují (23 ks x 26,66 eur).

49. Okrem toho si žalobcovia uplatnili škodu vo výške 2 000 eur za vyčistenie, odvoz a likvidáciu stavebného odpadu ako aj zeminy. Predložili súdu faktúru spoločnosti FESTAV s.r.o. pod č. 2012008, z ktorej vyplýva, že si objednali likvidáciu padnutého múra. Cena za vykonané práce bola uhradená žalobcami v hotovosti dňa 18.09.2012, čo preukázali príjmovým pokladničným dokladom k č. f. 2012008. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že z fotodokumentácie, ktorá je súčasťou spisového materiálu, má súd preukázané, že u žalobcov boli práce, súvisiace k likvidácii odpadu, skutočne vykonávané a zrealizované. Svedčia o tom jednoznačne fotografie z č. l. 83-85, ktoré súdu predložili priamo žalovaní. Na pozemku žalobcov sa nachádzal malý bager, ktorý postupne odpratával všetku spadnutú zeminu ako aj betónový múrik. Z týchto fotiek súdu je zrejmé, že práve týmto postupom sa snažili žalobcovia šetrne odstrániť všetok odpad, a to jednak z dôvodu, že vedeli, že sa tam nachádzajú tuje ako aj z dôvodu, aby im nevznikla prípadne ďalšia škoda, v súvislosti so zámkovou dlažbou, ktorú mali uloženú okolo ich domu. Zároveň z nich možno dedukovať, že časť prác na odvoze odpadu sa vykonávala aj ručne v záujme zlikvidovania všetkého odpadu. Odpad bol postupne nakladaný na nákladné auto, ktoré bolo zaparkované na verejnej komunikácii a bezprostredne po jeho naplnení bol odpad odvezený preč. V nadväznosti na to súd nemohol považovať tvrdenia žalovaných o nadhodnotenie bežných trhových cien, súvisiacich s likvidáciou odpadu, za správne. Je pravdou, že žalovaní predložili 2 cenové ponuky na odvoz suty zo zrúteného múrika. Súd po oboznámení sa s nimi ale zistil, že predmetom ponuky Nitrianskych komunálnych služieb, s.r.o., je výlučne prenájom kontajnera spolu s cenou prepravy a cenou za odpad. V druhej ponuke od spoločnosti ELKAPO s.r.o., je nacenенý tiež iba prenájom kontajnera, preprava a práca ramena za 5 úkonov. V žiadnej z týchto ponúk nie je zmienka o tom, kto tú zeminu na kontajner naloží a ani nie je v nich zohľadnená cena samotnej práce. Žalovaní teda súdu predložili cenové ponuky, z ktorých nemožno vyvodit' a preukázat' nimi tvrdenú reálnu cenu za odvoz odpadu v sume od 147 eur do 155 eur bez DPH. V ponukách uvádzaný kontajner je v tomto prípade podľa súdu len jednou z položiek, ktorú s likvidáciou odpadu súvisí, dôležitými sú práve tie skutočnosti, ako sa existujúci odpad z poškodeného miesta odstráni. V tomto prípade sa tak mohlo stať, aj vzhľadom na to, že sa jedná o presne vymedzený priestor medzi rodinným domom a hranicou pozemku, jedine pomocou malého stavebného stroja, prípadne ručnou prácou. To, že žalobcovia zvolili spôsob odpratania stavebnou firmou, nemôže byť na ich ujmu. Predsa bolo aj povinnosťou žalobcov počínať si tak, aby nedošlo k ďalším škodám na majetku. K námietke žalovaných ohľadne vykonania prác firmou, ktorá nemala v predmete podnikania nakladanie s odpadom, súd uvádza, že spoločnosť FESTAV s.r.o. (v súčasnosti už Malý Háj, s.r.o.) mala v obchodnom registri, účinnom v čase vykonávania

prác, v predmete podnikania zemné a výkopové práce, kompletačné a dokončovacie práce ako aj uskutočňovanie stavieb a ich zmien. Z popisu voľných živností, zverejnených na internetovej stránke www.minv.sk <<http://www.minv.sk>>, má súd preukázané, že v rámci dokončovacích prác je možné poskytovať služby stavebnými mechanizmami, pracovnými strojmi a zariadeniami a medzi prípravné práce pre stavby, kam sa zaraďujú i zemné práce, patrí aj úprava terénu pre stavby a v okolí stavby, odobratie pôdy s uložením na určené skládky. Žalobcovia súdu preukázali, že skutočne za likvidáciu odpadu zrúteného múrika zaplatili sumu 2 000 eur, tj, vznikla na ich strane skutočná škoda v sume 2 000 eur, ktorú im súd aj priznal.

50. Na základe vykonaného dokazovania považoval preto súd nárok žalobcov v časti 3 862,33 eur za dôvodný (súčet 1200 eur + 49 eur + 613,22 eur + 2 000 eur). Vo zvyšnej časti žalobu súd zamietol, a to s poukazom na vznesenú námietku premlčania žalovaných ako aj nepreukázania škody žalobcami v sume 405,82 eur.

51. Žalobcovia zároveň uplatnili úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo žalovanej sumy, a to z dôvodu, že žalovaní sa dostali do omeškania. Súd s poukazom na ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. priznal žalobcom úrok z omeškania v uplatnenej výške. Úroková sadzba bola k 13.06.2012 - 1%, tj. úrok z omeškania bol vo výške 9% ročne.

52. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

54. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP tak, že žalobcovia majú voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80,98 %. Keďže súd žalobe žalobcov vyhovel v sume 3 862,33 eur, žalobcovia boli úspešní v rozsahu 90,49 % a žalovaní v rozsahu 9,51 %. Žalobcovia sa žalobou domáhali zaplatenia istiny vo výške 4 268,15 EUR. Žalobcovia nemali úspech v sume 383,97 eur ako aj zapríčinili zastavenie konania v sume 21,85 eur, spolu čo do sumy 405,82 EUR, ktorá predstavuje 9,51 % zo žalovanej sumy. Úspešnejší boli tak žalobcovia a vznikol im nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 80,98 % (90,49% - 9,51%).

56. Vzhľadom k tomu, že v konaní boli vyhotovené znalecké posudky, súd rozhodol aj o náhrade trov štátu proti stranám sporu. V konaní štátu vznikli trovy konania spojené s vykonávaním dôkazov - 2 znaleckých posudkov, preto súd rozhodol, že štát má právo na náhradu trov konania voči stranám sporu pomernou časťou, a to v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Civilný sporový poriadok vypustil úpravu trov štátu, pričom nezohľadnil trovy vzniknuté v konaniach začatých pred jeho účinnosťou (čo je aj prípad prejednávanej veci). Povinnosťou súdu preto bolo vysporiadať sa s touto situáciou. Súd tak aplikujúc základné princípy čl. 4 ods. 2 CSP má za to, že štátu patrí náhrada trov, ktorému reálne vznikli (reálne ich vynaložil), v súlade s vtedy platnou procesnou normou (§ 148 OSP), ktoré mu garantovala nárok na ich náhradu. Garanciu tohto nároku už nový procesný predpis nedáva a štát nemá priestor na uplatnenie si skôr vzniknutých trov. Súd preto dospel k záveru, že je potrebné aplikovať základný princíp uvedený v čl. 4 ods. 2 CSP a priznať štátu nárok na náhradu vzniknutých trov. Priznanie tohto nároku štátu si súd prvej inštancie volí ako normu, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva CSP tak, že jej výsledkom bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (priznávajúcich v doterajšej súdnej praxi štátu nárok na náhradu vynaložených trov konania). Vzhľadom na absenciu úpravy trov konania štátu v CSP súd aplikoval § 259 CSP, nakoľko štátu vznikli trovy konania v súvislosti s dokazovaním. Pretože žalobcovia mali v konaní neúspech vo výške 9,51 % a žalovaní vo výške 90,49%, rozhodol, tak, že štát má právo na náhradu trov konania voči stranám tak, ako je uvedené vo výroku IV. rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.